

Sygn. akt I ACa 1565/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Myszkowska

Sędziowie: SA Anna Beniak

del. SO Krzysztof Kacprzak (spr.)

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.**

przeciwko **L. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 31 sierpnia 2016 r. sygn. akt I C 567/16

I. zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

„1. oddala powództwo;

2. zasądza od (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. na rzecz L. O. kwotę 7.217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego”;

II. zasądza od (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu

Inwestycyjnego Zamkniętego w K. na rzecz L. O.

kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

III. nakazuje pobrać od (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego

Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. na rzecz Skarbu

Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 5.613 (pięć tysięcy sześćset trzydzieści) zł tytułem niewiszczonej opłaty od apelacji.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Ł. zasądził od L. O. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. kwotę 112 253, 56 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 25 lutego 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 8 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd Okręgowy, z których najważniejsze były następujące:

10 grudnia 2007 roku pozwana zawarła z (...) Bank SA w G., który następnie został przejęty przez Bank (...) SA w G., umowę kredytu konsumpcyjnego na kwotę 64 919,76 zł. W umowie tej na 0 zł ustalono koszty ochrony ubezpieczeniowej kredytobiorcy w ramach ubezpieczenia grupowego kredytobiorców i posiadaczy kart.

Umowa kredytu została pozwanej wypowiedziana 19 maja 2010 roku z powodu zaprzestania wywiązywania się przez pozwaną z terminów płatności. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który w sprawie II 1 Co 13483/10 został przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi opatrzony klauzulą wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego 21 września 2012 roku Bank (...) SA w G. wszczął przeciwko pozwanej egzekucję w sprawie Km 3533/12, zakończonej 3 kwietnia 2015 roku umorzeniem postępowania.

W toku postępowania egzekucyjnego, 30 października 2014 roku, nastąpił przelew przedmiotowej wierzytelności, obejmującej niespłacony kapitał, odsetki umowne i odsetki za opóźnienie, na rzecz powoda.

Sąd Okręgowy przyjął, że powód wykazał zasadność roszczenia, które – wbrew zarzutowi pozwanej – nie było przedawnione. Zgodnie z art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczął się 19 maja 2010 roku, kiedy umowa została wypowiedziana. Bieg przedawnienia został przerwany wszczęciem postępowania egzekucyjnego i rozpoczął biec na nowo 3 kwietnia 2015 roku po zakończeniu tego postępowania (art. 123 § 1 k.c. i art. 124 § 1 i § 2 k.p.c.).

Pozwana nie wykazała także, że przystąpiła do grupowego ubezpieczenia na wypadek niezdolności zarobkowania oraz przelała na wierzyciela cesję praw z tego ubezpieczenia. Określenie na 0 zł wysokości składki wskazuje na to, że umowa ubezpieczenia w ogóle nie została zawarta.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana, która zaskarżyła to orzeczenie w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

1. błędne przyjęcie, że pozwana jest zobowiązana do zapłaty, chociaż umowa kredytowa była ubezpieczona, a więc odpowiadać powinien ubezpieczyciel oraz niewłaściwe ustalenie, że roszczenie jest wymagalne, podczas gdy jest przedawnione;

2. naruszenie przepisów postępowania przez pominięcie:

- wniosków dowodowych dotyczących zobowiązania powoda do załączenia do akt umowy ubezpieczenia kredytu oraz dopuszczenia dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy, który miał wykazać trwałą niezdolność pozwanej do pracy, skutkującą uruchomieniem odpowiedzialności ubezpieczyciela;

- wniosku o wezwanie ubezpieczyciela do udziału w sprawie.

Na powyższych podstawach skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w I instancji, a także o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania.

/apelacja k. 70-73/

Powód wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

/odpowiedź na apelację k. 104-105/

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja pozwanej jest uzasadniona.

W pierwszej kolejności rozważenia wymagały zarzuty naruszenia prawa materialnego, w ramach których pozwana kwestionuje ocenę Sądu I instancji co do przedawnienia dochodzonego przeciwko niej roszczenia.

Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego doszło do przedawnienia roszczenia. Bieg terminu przedawnienia rozpoczął się 19 maja 2010 roku, kiedy umowa kredytowa została wypowiedziana (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.). Termin przedawnienia wynosi 3 lata (art. 118 k.c. in fine). Wystawienie bankowego tytułu wykonawczego, który został opatrzony sądową klauzulą wykonalności i wszczęcie na jego podstawie egzekucji były czynnościami przerywającymi bieg przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), ale wyłącznie na rzecz pierwotnego wierzyciela – banku.

Trzeba pamiętać, że powód nabył wierzytelność stwierdzoną bankowym tytułem egzekucyjnym. W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Aktualnie ustabilizowała się linia orzecznicza, zgodnie z którą nabywca wierzytelności, który nie jest bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Jej wyrazem jest pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z 29 czerwca 2016 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16 (publ. Biul. SN 2016 nr 6), który Sąd Apelacyjny w obecnym składzie

w pełni podziela. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego

w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności. Nie jest wystarczająca tożsamość wierzytelności. Konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych

i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy, który bankiem nie jest, miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jako czynności wierzyciela – banku, prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela. Nie dotyczą nabywcy, który bankiem nie jest. Rozwinięcie tej linii orzecznictwa stanowi postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2016 roku, III CZP 52/16 (publ. Biul. SN 2016 nr 11).

Brak jest także podstaw do uznania, że podniesienie przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia stanowiło nadużycie prawa. Terminy przedawnienia roszczeń są określone w przepisach ius cogens i nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną. Tylko w wyjątkowych wypadkach dopuszcza się ich nieuwzględnienie. Za taki

wyjątkowy wypadek mogą być uznane jedynie sytuacje, gdy przekroczenie terminu przedawnienia jest nieznaczne bądź dochodzone roszczenie dotyczy szkody na osobie albo też w sprawie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności usprawiedliwiające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w tej sprawie nie zachodzi żadna przesłanka umożliwiająca uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa podmiotowego, a w konsekwencji brak było podstaw do zastosowania z urzędu art. 5 k.c. do oceny tego zarzutu.

Wobec uznania zasadności podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia, zbędnym było szczegółowe odnoszenie się do zarzutów apelacji dotyczących sposobu procedowania. Kwestia te wymagałyby wnikliwego rozważenia w sytuacji, gdyby roszczenie powoda pomimo upływu czasu mogłoby być skutecznie dochodzone przeciwko pozwanej. Wystarczy zauważyć, że Sąd Okręgowy przekonująco wywiódł, iż pozwana nie mogła liczyć na ochronę ubezpieczeniową. Żaden element stanu faktycznego nie wskazuje na to, że pozwana korzystała z darmowego ubezpieczenia kredytu.

Wobec uwzględnienia zarzutu przedawnienia, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., apelacja prowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa z obciążeniem powoda kosztami procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wysokość tych kosztów wynika z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 w brzmieniu przed dniem 27 października 2016 roku).

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. powód został obciążony kosztami postępowania apelacyjnego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej ustalono na podstawie § 4 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

Powoda obciążono kosztami nieuiszczonej opłaty od apelacji, co znajduje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 623).